

Zab. do 58/004367/64

TAJNE SPEC. ZNACZENIA

Egzemplarz nr *1*.....

43
48

R E F E R A T

Szefa Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego W.P.
gen. dyw. G. Korczyńskiego na Konferencje Przedsta-
wicieli Wywiadów sił zbrojnych państw-sygnatariuszy
Układu Warszawskiego.

Drodzy Towarzysze !

Zarząd Wywiadowczy Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
z dużym zadowoleniem przyjął inicjatywę Zarządu Wywiadowczego Sztabu
Generalnego Bułgarskiej Armii Ludowej, dotyczącą Konferencji Przedstawi-
cieli Wywiadów Wojskowych państw-sygnatariuszy Układu Warszawskiego.
Kierownictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, oraz my, jako przedstawiciele
Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego W.P. uważają, że ta Konferencja
jest przedsięwzięciem bardzo celowym i pożytecznym. Jesteśmy przekonani,
że zapewni ona możliwość omówienia wielu istotnych, wspólnie nas intere-
sujących zagadnień, da możliwość wymiany doświadczeń i przyczyni się do
rozszerzenia już istniejącej współpracy między naszymi wywiadami.

Zarząd Wywiadowczy Sztabu Generalnego WP, od szeregu lat,
utrzymuje kontakty dwustronne, z niektórymi zarządami wywiadowczymi sił
zbrojnych państw socjalistycznych i stoi na stanowisku ich dalszego roz-
wijania. Przede wszystkim wysoce cenimy sobie owocną i braterską współpra-
cę we wszystkich dziedzinach, szczególnie w zakresie wymiany informacji,
z Głównym Zarządem Wywiadowczym Sztabu Generalnego Armii Radzieckiej.
Między innymi, bardzo pożyteczne były konsultacje, udzielane nam w ubiegłych
latach przez towarzyszy radzieckich. Od dłuższego czasu, współpracujemy
także z Zarządem Wywiadowczym Sztabu Generalnego Ludowej Armii Czechosło-
wackiej Republiki Socjalistycznej. Współpraca ta dotyczy dziedziny rozpo-
znania radioelektronicznego. Współpracujemy również z Zarządem Wywiadow-
czym Sztabu Generalnego Bułgarskiej Armii Ludowej.

Głównym kierunkiem zainteresowania naszego Zarządu Wywia-
dowczego, z uwagi na położenie Polski, jest północno- i środkowoeuropejski
TDW. Z tego względu szczególnie zależy nam, na utrzymywaniu i pogłębianiu
współpracy, zwłaszcza w zakresie wymiany informacji, z Głównym Zarządem
Wywiadowczym Armii Radzieckiej i rozszerzeniu takiej współpracy, z Zarządem
Wywiadowczym Armii Ludowej CSRS. Pożądane byłoby również nawiązanie wszech-

44
49

stronnej współpracy, a głównie w zakresie wymiany informacji z Zarządem Wywiadowczym Sztabu Głównego Narodowej Armii Ludowej NRD. Wysuwając ten postulat, wychodzimy z założenia, że w wypadku konfliktu wojennego siły zbrojne PRL i NRD, wspólnie z Armią Radziecką, będą działały na jednym kierunku strategiczno-operacyjnym. Współpraca między naszymi wywiadami wojskowymi, niewątpliwie przyczyniłaby się do podniesienia gotowości bojowej naszych sił zbrojnych.

Podkreślając główny kierunek zainteresowania Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego WP, nie rezygnujemy z naszych dotychczasowych szerszych zainteresowań. Dlatego uważamy również za celową i korzystną współpracę w zakresie wymiany informacji z innymi Zarządami Wywiadowczymi państw - sygnatariuszy Układu Warszawskiego, z którymi dotychczas takiej współpracy nie mieliśmy - z Zarządami Wywiadowczymi Węgierskiej i Rumuńskiej armii.

I. PRACA INFORMACYJNA

Zarząd Wywiadowczy Sztabu Generalnego WP uważa, że główną dziedziną, w której byłaby pożądana jak najszersza współpraca między naszymi wywiadami, jest wymiana informacji o potencjale militarnym sił zbrojnych państw kapitalistycznych. Z tego względu, pragnęlibyśmy zorientować uczestników Konferencji o podstawowych formach materiałów informacyjnych naszego Zarządu Wywiadowczego, które na zasadzie wzajemności mogłyby podlegać wzajemnej wymianie.

W naszym Zarządzie Wywiadowczym rozróżniamy następujące podstawowe grupy materiałów informacyjnych:

1. Informacyjne opracowania okresowe, do których zaliczamy:

a/ Kwartalne zestawienia sił zbrojnych NATO i głównych państw kapitalistycznych. Zestawienia te są opracowywane w formie tabel z podziałem na teatry działań wojennych NATO i zawierają dane, dotyczące stanów liczebnych, składów bojowych i uzbrojenia sił zbrojnych państw-członków NATO;

b/ Kwartalne przeglądy wywiadowcze sytuacji wojskowo-politycznej, zawierające krótkie analizy wydarzeń i przedsięwzięć wojskowo-politycznych oraz opisy ważniejszych ćwiczeń i manewrów sił zbrojnych NATO i głównych państw kapitalistycznych;

Jedno z tych opracowań - Kwartalny przegląd sytuacji wojskowo-politycznej, jest u nas tłumaczony na język rosyjski, drugi - Kwartalne zestawienie sił zbrojnych NATO i głównych państw kapitalistycznych,

45
50

z uwagi na swoją formę tabelaryczną, w zasadzie nie wymaga tłumaczenia. W związku z tym oba te dokumenty mogą być wykorzystane szerzej.

c/ Komunikaty miesięczne, opracowywane na podstawie prasy i innych oficjalnych publikacji zachodnich, zawierających dane o ważniejszych zagadnieniach natury wojskowo-politycznej, ekonomicznej i technice wojskowej.

2. Informacyjne opracowania zagadnieniowe, do których zaliczamy:

a/ Biuletyny Informacyjne, zawierające coroczne analizy zmian, przedsięwzięć i perspektyw rozwoju potencjału militarnego NATO i głównych państw kapitalistycznych;

b/ Biuletyny Rozpoznawcze, przedstawiające dyslokację oddziałów, związków i sztabów sił zbrojnych NATO i głównych państw kapitalistycznych;

c/ Informatory, dotyczące organizacji, wyposażenia, uzbrojenia i zasad użycia sił zbrojnych poszczególnych państw kapitalistycznych;

d/ Przeglądy Informacyjne, zawierające różne opracowania problemowe, opisy ćwiczeń i inne.

3. Regulaminy, instrukcje, podręczniki itp. sił zbrojnych głównych państw kapitalistycznych. Są to tłumaczenia pełne lub streszczenia oryginalnych materiałów.

4. Inne materiały o znaczeniu informacyjnym, szczególnie dotyczące operacyjnego przygotowania europejskiego teatru wojny, albumy podstawowego sprzętu uzbrojenia itp.

Jest to wykaz wydawnictw informacyjnych, które mogą być, w zależności od życzenia towarzyszy, udostępniane przez Zarząd II Sztabu Generalnego WP. Wydaje się nam, że najbardziej interesujące spośród tych wydawnictw informacyjnych będą Kwartalne zestawienie sił zbrojnych NATO i głównych państw kapitalistycznych oraz Kwartalne przeglądy wywiadowcze sytuacji wojskowo-politycznej.

Niezależnie od wydawanych opracowań informacyjnych przez Zarząd II Sztabu Generalnego WP uważamy, że poszczególne zarządy wywiadowcze po wzajemnym uzgodnieniu mogą być zainteresowane w wymianie innych materiałów informacyjnych.

Ponadto uważamy za celowe uzgadnianie między naszymi Zarządami Wywiadowczymi informacji o siłach zbrojnych głównych państw kapitalistycznych. Przemawiają za tym prowadzone od kilku lat przez wojska

46
51

Układu Warszawskiego wspólne ćwiczenia i manewry. W toku tych ćwiczeń, jak wiadomo, ćwiczące sztaby i wojska niejednokrotnie posługiwały się nieuzgodnionymi danymi o dyslokacji, stanach liczebnych, uzbrojeniu i wyposażeniu oddziałów i związków sił zbrojnych państw członkowskich NATO. Dla uniknięcia podobnych sytuacji w przyszłości, uważalibyśmy za pożyteczne, przed większymi ćwiczeniami i manewrami wojsk Układu Warszawskiego, na zasadzie wzajemnego porozumienia, porównywanie danych o siłach zbrojnych głównych państw kapitalistycznych.

Niezależnie od tego, przedstawiciele do spraw informacyjnych zainteresowanych Zarządów Wywiadowczych mogliby raz w roku odbywać spotkania z zadaniem porównania i uzgodnienia posiadanych danych, dotyczących organizacji, dyslokacji, stanów liczebnych, wyposażenia i uzbrojenia oddziałów i związków sił zbrojnych państw - członków NATO. Uzgadnianiu mogłyby również podlegać dane, dotyczące poglądów państw kapitalistycznych na koncepcje strategiczno-operacyjne, zasady użycia rodzajów sił zbrojnych, normy taktyczno-operacyjne i inne.

II. ROZPOZNANIE RADIOWE I RADIOTECHNICZNE

Dziedziną, w której zdaniem Zarządu II Sztabu Generalnego WP istnieją szerokie możliwości wzajemnej współpracy jest rozpoznanie radiowe i radiotechniczne. Uważamy, że w ramach tej współpracy można by:

a/ Wymieniać wzajemnie ważniejsze informacje uzyskiwane przez rozpoznanie radiowe;

b/ Wymieniać materiały dotyczące większych ćwiczeń państw - uczestników NATO, bądź prowadzonych przez NATO / na przykład "Falex-64/. W tym zakresie najlepsze rezultaty dają robocze narady - omówienia zdobytych materiałów, bezpośrednio po zakończeniu ćwiczeń;

c/ Prowadzić bieżącą wymianę informacji o nowych środkach radioelektronicznych, o nowych rodzajach stosowanych emisji radiowych oraz o metodach ich rozpoznawania;

d/ Stosować okresową wzajemną wymianę informacji dotyczących ważniejszych sieci radiowych, wykrytych obiektów radioelektronicznych, systemów radiolokacyjnych i radionawigacyjnych oraz charakterystykę ich pracy w państwach kapitalistycznych.

Z uwagi na różne zainteresowania i możliwości uważamy, że w zakresie rozpoznania radiowego i radiotechnicznego współpracę należy

47/

oprzeć na zasadzie dwustronnych porozumień między zainteresowanymi Zarządami Wywiadowczymi. 521

III. AGENTURALNY WYWIAD STRATEGICZNY

Wydaje się, że w zakresie strategicznego wywiadu agenturalnego zagadnienia współpracy wymagają odrębnego rozpatrzenia. Naszym zdaniem, te problemy należałoby rozpatrywać w miarę dalszego rozwijania i zacieśniania współpracy wojskowych wywiadów naszych państw. W obecnym stanie Zarząd II Sztabu Generalnego WP uważa, że w zakresie strategicznego wywiadu agenturalnego współpraca mogła by obejmować następujące zagadnienia:

a/ Ogólne określenie głównego kierunku /stref/ działania naszych wywiadów, biorąc pod uwagę położenie geograficzne kraju oraz konkretne możliwości agenturalne;

b/ Wzajemną wymianę informacji dotyczących organizacji i metod działania kontrwywiadów i policji państw kapitalistycznych;

c/ Wymianę informacji i materiałów dotyczących sytuacji agenturalnych w krajach kapitalistycznych będących w zainteresowaniu poszczególnych Zarządów Wywiadowczych;

d/ Wzajemne udostępnianie odpowiednich informacji oraz materiałów mających związek i wpływ na prowadzenie działalności wywiadowczej.

Ponadto uważamy, że w ramach współpracy strategicznych wywiadów agenturalnych, może być również okazana i inna pomoc w różnych przedsięwzięciach agenturalnych interesujących poszczególne Zarządy Wywiadowcze.

Podstawowym kryterium, na którym powinno opierać się współpracę w zakresie strategicznego wywiadu agenturalnego winno być przestrzeganie całkowitej konspiracji pracy agenturalnej poszczególnych Zarządów Wywiadowczych.

IV. AGENTURALNY WYWIAD OPERACYJNY

Brak bezpośredniej styczności z potencjalnym nieprzyjacielem, stwarza szczególne warunki organizacji i prowadzenia wywiadu operacyjnego przez Zarząd Wywiadowczy Sztabu Generalnego WP. W naszych warunkach w czasie pokoju nie zachodzi istotna różnica w metodach prowadzenia pracy

48
48'

agenturalnego wywiadu operacyjnego i strategicznego.

Z przytoczonych wyżej powodów uważamy, że zasady współpracy omówione w części dotyczącej agenturalnego wywiadu strategicznego odnoszą się również do wywiadu operacyjnego.

V. TECHNIKA OPERACYJNA

W zakresie techniki operacyjnej istnieją poważne możliwości współpracy i wymiany doświadczeń między poszczególnymi stronami. Potrzeby wywiadów pod względem środków technicznego zabezpieczenia pracy operacyjnej są w zasadzie podobne i warunkują konieczność prowadzenia prac badawczych w określonych kierunkach. Istnieje więc równoległość zainteresowań technicznych, a różnice mogą dotyczyć głównie na stopniu zaangażowania prac nad poszczególnymi problemami oraz na szczegółach rozwiązań konstrukcyjnych. Z tych względów wymiana doświadczeń byłaby bardzo celowa - pozwoliłaby na konfrontację osiągniętych wyników i wybór najlepszych rozwiązań. W efekcie dało by to zarówno wyższą jakość środków technicznego zabezpieczenia pracy wywiadowczej, jak i przyspieszenie tempa prac nad ich wykonaniem.

Współpraca taka obejmować powinna przede wszystkim wymianę doświadczeń badawczych i produkcyjnych, a w niektórych wypadkach również wspólne opracowywanie określonych środków lub metod. Zakres współpracy, szczególnie w dziedzinie wymiany informacji technicznej, mógłby być bardzo szeroki. Wydaje się, że jedynym ograniczeniem byłaby tutaj tylko sama taktyka użycia środków technicznych, a więc indywidualne metody i sposoby ich wykorzystania do konkretnych operacji wywiadowczych.

Ze swej strony widzimy już obecnie następujące zagadnienia, które z powodzeniem mogłyby stanowić podstawę do wymiany doświadczeń i informacji technicznej:

1. Technika legalizacyjna

a/ Wymiana doświadczeń produkcyjnych w zakresie produkcji fałszyfikatów dokumentów;

b/ Wymiana doświadczeń i informacji odnośnie praktyki legalizacyjnej;

c/ Wymiana doświadczeń produkcyjnych w zakresie wypełniania dokumentów legalizacyjnych.

49
59

2. Agenturalna łączność radiowa

a/ Wymiana doświadczeń w zakresie ciekawszych rozwiązań konstrukcyjnych sprzętu radiowego i metod odbioru sygnałów o wysokiej szybkości nadawania oraz ewentualnie wspólne opracowanie centrum odbiorczego dla szybkiej telegrafii;

b/ Wymiana informacji na temat stosowanych środków technicznych i metod technicznych zabezpieczających przed podsłuchem;

c/ Wymiana informacji na temat możliwości zastąpienia materiałów produkcji zachodniej materiałami pochodzącymi z naszego obozu przy wykonywaniu urządzeń radiowych.

3. Fotografia

a/ Wymiana doświadczeń na temat możliwości użycia względnie przystosowania sprzętu fotooptycznego znajdującego się na rynku zachodnim do celów wywiadowczych;

b/ Informowanie o własnych rozwiązaniach konstrukcyjnych w sposób istotny usprawniających pracę wywiadowczą;

c/ Wymiana informacji w zakresie metod fotograficznych służących do zwiększenia konspiracji pracy operacyjnej, jak metody wykonywania mikrozdjęć, opracowywanie specjalnych emulsji fotograficznych itp.

4. Chemia wywiadowcza

Wymiana doświadczeń i informacji na temat ogólnych metod zabezpieczenia pisma utajonego.

5. Kamuflaże

Wymiana doświadczeń i informacji w zakresie metod technicznych i konstrukcyjnych dotyczących obróbki różnych materiałów oraz zabezpieczeń kamuflaży.

Poruszone zagadnienia, które widzimy jako temat ewentualnej wymiany doświadczeń wymagałyby naturalnie szczegółowego i specjalistycznego omówienia. Wydaje się, że byłoby celowe organizowanie specjalistycznych konsultacji z udziałem szefów odpowiednich komórek technicznych dla wymiany doświadczeń i informacji.

50
55

VI. ROŻNE

Niezależnie od wyżej omówionych problemów współpracy w działalności wywiadowczej, Zarząd II Sztabu Generalnego WP uważa za bardzo istotne omówienie innych zagadnień mających duże znaczenie dla całokształtu pracy wywiadowczej.

1. Należałoby określić zasady współpracy Attachatów Wojskowych naszych państw, szczególnie w krajach kapitalistycznych.

2. Rozważyć możliwości i celowość przeszkalania niektórych kadrowych pracowników wywiadu na wywiadowczych kursach w Związku Radzieckim czy też innych krajach Układu. W przekonaniu Zarządu II Sztabu Generalnego WP szkolenie takie wpłynie na znaczne podwyższenie kwalifikacji pracowników kadrowych naszych wywiadów.

3. Rozważenia również wymaga, zdaniem Zarządu II Sztabu Generalnego WP, sprawa wzajemnego udostępniania własnego terytorium i udzielania pomocy w realizacji różnego rodzaju przedsięwzięć operacyjnych na przykład legalizacji pośredniej, organizacji adresówek, lokali konspiracyjnych oraz zapewnieniu pomocy w organizowaniu przerzutów.

Szczególnie wnikliwie należałoby potraktować sprawę ewentualnego wykorzystywania terytorium danego państwa dla prowadzenia pracy werbunkowej wśród obywateli krajów kapitalistycznych okresowo przebywających w tym państwie.

Wysunięte wyżej problemy i propozycje oczywiście nie wyczerpują całej problematyki. Delegacja Zarządu Wywiadowczego Sztabu Generalnego WP chętnie wysłucha i przedyskutuje propozycje i poglądy innych Delegacji na temat współpracy między naszymi wywiadami.

Towarzysze !

Pozwólcie mi, w imieniu polskiej delegacji, wyrazić podziękowanie gospodarzom, osobiście Szefowi Sztabu Generalnego Bułgarskiej Armii Ludowej towarzyszowi generałowi lejtnantowi Semirdziejowowi za zaproszenie nas i stworzenie warunków do rzeczowej wymiany poglądów w atmosferze serdeczności i wzajemnego zrozumienia.

Dziękuję Wam Towarzysze za uwagę.